

Minister van justitie en veiligheid

Kern Strategie
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.nctv.nl

nota

Beslisnota Kamerbrief aanpak statelijke dreigingen

Datum
25 november 2022

Ons kenmerk
4343191

Dossiernummer
-

Bijlagen
2

Algemene leiding

Minister

SG

Datum/eindparaaf

Datum/paraaf

---

1. Aanleiding

Met de Kamerbrief aanpak statelijke dreigingen wordt:

- het tweede dreigingsbeeld statelijke actoren aan de Kamer aangeboden, en,
- daarop een beleidsreactie en de strategische inzet van het kabinet geschetst om de weerbaarheid te verhogen tegen dreigingen die uitgaan van statelijke actoren

2. Geadviseerd besluit

In te stemmen met de strategische inzet en de beleidsreactie op het dreigingsbeeld statelijke actoren, en de verzending daarvan aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Op 28 november zal door de AIVD, MIVD en NCTV een tweede dreigingsbeeld statelijke actoren worden gepresenteerd. Dit dreigingsbeeld zal aan de Kamer worden aangeboden. Dit vergt tevens een beleidsreactie op het dreigingsbeeld die tegelijkertijd aan de Kamer wordt verstuurd en daarmee het uiteenzetten van het beleid voor de aanpak van statelijke dreigingen voor de komende jaren. Daarnaast worden met de brief enkele moties en een toezegging gestand gedaan (zie onder 4.1). Het dreigingsbeeld en de brief hebben voorgelegen in de CDINEV van 10 november en de RDINEV van 22 november.

4. Toelichting

De brief kijkt zowel terug op de stappen die zijn gezet sinds de Kamerbrief van april 2019 en de voortgangsbrief van februari 2021, als vooruit naar de doelen voor de komende jaren. De brief heeft vier hoofdaccenten voor de nationale aanpak statelijke dreigingen:

1. Proactief optreden wanneer Nederlandse publieke belangen worden geschaad,
2. Bevorderen en beschermen van de economische veiligheid, waaronder kennisveiligheid,
3. Tegengaan van ongewenste buitenlandse inmenging, en
4. Beschermen van democratische processen en instituties.

Kern Strategie

Datum

25 november 2022

Ons kenmerk

4343191

De belangrijkste uitgangspunten van de aanpak van statelijke dreigingen zijn:

- De overheid is verantwoordelijk voor de nationale veiligheid en staat een maatschappijbrede aanpak voor waarin publieke en private partijen samenwerken aan nationale veiligheid. De overheid staat in deze aanpak voor de publieke belangen, stimuleert eigen verantwoordelijkheid en geeft het goede voorbeeld.
- De aanpak van statelijke dreigingen is flexibel, adaptief en gericht op samenwerking, en bevordert informatiedeling tussen betrokken partijen om risico's en dreigingen vroegtijdig te kunnen signaleren.
- De aanpak van statelijke dreigingen is landenneutraal; maar waar nodig worden gerichte(re) maatregelen getroffen om de dreiging van actoren te verminderen, actoren te ontmoedigen of de weerbaarheid van Nederland te vergroten.
- Verder bouwen aan een integrale aanpak van verschillende beleidsterreinen die samen de weerbaarheid tegen statelijke actoren vergroot. Bestaande rolverdelingen en verantwoordelijkheden blijven ongewijzigd, maar worden op basis van een gedeeld beeld, in afstemming en coördinatie ingezet.

Een belangrijk aandachtspunt voor de aanpak van dreigingen die uitgaan van statelijke actoren is bewustwording. Vergroting van de bewustwording is dan ook een doel van zowel het tweede dreigingsbeeld statelijke actoren als de Kamerbrief.

4.1 Politieke context

Met deze Kamerbrief worden de volgende moties en toezegging ingevuld:

- Motie Rajkowski (VVD) c.s. die vraagt om een scan uit te voeren op de aanwezigheid van apparatuur of programmatuur van organisaties uit landen met een tegen Nederland gerichte offensieve cyberagenda;
- Toezegging aan lid Piri (PvdA) van de minister van Buitenlandse Zaken de Kamer een brief te sturen over beïnvloeding vanuit het buitenland door landen, waarvan veel burgers met een dubbele nationaliteit in Nederland wonen.
- Motie Brekelmans (VVD) inzake een openbaar register voor *agents of foreign influence*.

Tevens wordt met deze brief opvolging gegeven aan elementen uit het coalitieakkoord, waaronder het wetsvoorstel uitbreiding strafbaarheid spionage.

4.2 Financiële overwegingen

N.v.t.

4.3 Juridische overwegingen

N.v.t.

4.4 Krachtenveld

De ministers van BZK en Defensie ondertekenen de Kamerbrief mee omdat het tweede dreigingsbeeld statelijke actoren een gezamenlijk product is van de AIVD,

MIVD en NCTV. Daarnaast wordt de brief ondertekend door de ministers van BZ, EZK, OCW, SZW en voor BH&OS.

Kern Strategie

4.5 Strategie

Omdat de Kamerbrief tevens de aanbiedingsbrief voor en beleidsreactie op het tweede dreigingsbeeld statelijke actoren is volgde deze hetzelfde traject en proces als het dreigingsbeeld. Dit betekent dat het dreigingsbeeld statelijke actoren en de Kamerbrief hebben voorgelegen in de CDINEV van 10 november en de RDINEV van 22 november.

Datum

25 november 2022

Ons kenmerk

4343191

4.6 Uitvoering

N.v.t.

4.7 Implementatie

N.v.t.

4.8 Communicatie

Voor de presentatie van het DBSA 2 en de Kamerbrief worden visuals opgesteld. Daarnaast wordt een persbericht gemaakt voor zowel het DBSA 2 als de brief. Het persbericht bij de brief wordt met u afgestemd. Communicatie rondom het DBSA 2 wordt afgestemd met de AIVD en MIVD. Er wordt ook gekeken naar een gezamenlijk interview.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

Aan u werd op 17 oktober een nota voorgelegd met hoofdlijnen van de brief.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

Namen van ambtenaren worden niet openbaar gemaakt ter bescherming van de privacy.

5.2 Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.